

בבוקר

הצצה לעולמו הפנימי של הרב הלבטים, הרגשות, התובנות

חופתו, אני מקפיד להתקשר כעבור יומיים כדי לשמוע איך עבר עליהם הטקס, איך היו הריקודים הסוערים אחריו ומה הם מרגישים עכשיו. לרוב הם בהלם. אף אחד מהקודקודים האחרים של הטקס לא צלצל להתעניין בשלומם – לא הצלם, לא הדיג'יי, ולא מנהל האולם. ברגע שקיבלו את הכסף – הכול נגמר. ודווקא הרב (שעוד בא בהתנדבות) – מתעניין בהם. יש לי ידיד שמקבל לקראת יום כיפור המוני שאלות לגבי שתייה ואכילה בצום בגלל מחלה, היריון וכדו', ובמוצאי היום הוא מתיישב לשלוח הודעת התעניינות לכל אחד מהם איך עבר עליו הצום. לא תאמינו כמה אנשים מתרגשים לקבל הודעה כל כך פשוטה. הגאון ר' שלמה זלמן אוירבעך, מגדולי הפוסקים בדור הקודם, הקפיד להגיע בכל ראש חודש ניסן לגינתה של אישה שגרה בשכנתו ולומר ברכת האילנות על עץ התפוזים היחיד שעמד שם. בני ביתו תמחו מדוע אינו ממשיך עוד כמה מטרים אל גינה אחרת שם היו שני עצי פרי, דבר שיש בו עדיפות על פי חלק מן הפוסקים. כך השיב להם הגרש"ז: "בעלת הגינה זו אישה אלמנה. כל השנה היא מחכה לראש חודש ניסן ביודעה שאגיע לברך אצלה. איך אני יכול לקחת לה את השמחה הזו?"

אנחנו לא ענקי הלכה כמו הרב אוירבעך ולא רבנים נכבדים כמו הרב זקס. אבל זה לא משנה. גם אם אין לנו כסף לתת, עצה מבריקה או סיוע מעשי – עצם תשומת הלב, האכפתיות וההתעניינות הכנה, עצם זה שנוכח את שמו של האדם שמולנו ושכבר נפגשנו בעבר – שווים הרבה מאוד. ■

נדהמתי לראות כמה הרב הצליח לדחוס בשיחת בוקר של חמש שניות: אצל אחד התעניין מה שלום אשתו החולה, את השני שאל איך הייתה נסיעת העסקים לסין ולשלישי החמיא על החליפה החדשה

אתה זוכר אותי?

כך עשינו, אך במהרה גילינו שהשיטה לא עובדת. אנשים לא חשו מסופקים בתשובה, ופנו אלינו שוב ושוב בבקשה למענה. התברר שלשלוה להם 'תשובה של משהו אחר' לא הניחה את דעתם. הם רצו משהו אישי. שמישהו יכתוב רק להם. שיראה שהוא מבין את הצורך והקושי שלהם, מזדהה עם התלבטויותיהם ורק מתוך זה מגיע לענות להם. בקיצור, הם רצו משהו שיראה אותם.

מה אפשר להספיק בחמש שניות

כרב אני זוכה להעביר לא מעט שיעורים לקהלים גדולים, אבל זוכר שהדברים החשובים ביותר קורים לרוב באחד על אחד, בשיחה של ארבע עיניים. לעיתים אני מכריז בסוף שיעור "כל מי שרוצה לשאול בנושא השיעור או בעניין אחר – מוזמן בשמחה לגשת אליי", ולא תאמינו אלו דברים צפים לפעמים בשיחות הפרטיות אחרי שהקהל הגדול כבר התפזר לביתו. אחד מזיכרונות הילדות החזקים שלי הוא סיום התפילה בשבת כשהרב רפי, רב הקהילה, התייצב בפתח בית הכנסת ולא אפשר לאף אחד לצאת מבלי שזכה ממנו ללחיצת יד חמה. נדהמתי לראות כמה הרב הצליח לדחוס בשיחת בוקר (גג חמש שניות) שניהל עם כל אדם שחלף על פניו: אצל אחד התעניין מה שלום אשתו החולה, את השני שאל איך הייתה נסיעת העסקים לסין ולשלישי החמיא על החליפה החדשה שלו. הייתי אז ילד קטן אבל חיכיתי בצפייה לרגע שבו יגיע תורי והרב יסתכל בי בעיניו הטובות, יעטוף את כפי בידו הגדולה ויגיד לי משהו קצר ונעים שירחיב את ליבי ויגלה שאכפת לו ממני ושהוא מתעניין בי. הכול היה כל-כך קצר אבל כל-כך קולע.

איך עבר הצום?

מאז ברוך השם גדלתי קצת ואני משתדל ללכת בדרך הזו ולהתעניין (ב א מ ת !) באנשים ובמה שעובר עליהם. לכל זוג שאני זוכה לערוך את

הוא היה אחד האנשים המשפיעים בעולם. זוכה להערצה של יהודים וגויים כאחד. שלל תארים עיטרו אותו: פרופסור, לורד, רב, הוא זכה בפרסים בינלאומיים יוקרתיים וכתב כעשרים ספרים. שמו היה יונתן זקס והוא כיהן כרב הראשי לבריטניה במשך 21 שנה. הייתה לו יכולת רטורית בלתי רגילה והוא הוזמן לנאום מאות פעמים בשנה ופגש בכל חודש אלפי אנשים. הוא נשאל פעם מה השאלה ששואלים אותו הכי הרבה? הוא חיך ואמר: "הרב זקס, דו יו ריממבר מי? – הרב זקס, האם אתה זוכר אותי?".

סודו של ה-Like

מתברר שבני אדם מתעניינים בהרבה תחומים, אוהבים לאסוף ידע ולצבור חוויות, אבל הדבר שהם זקוקים לו יותר מכול הוא שיזכרו אותם. שיראו אותם. שיהיו חשובים עבור מישהו.

ההצלחה המטאורית של הרשתות החברתיות רוכבת בדיוק על הנקודה הזו. היא נותנת לאדם את התחושה שהרבה אנשים מתעניינים בו ואוהדים אותו. עד כמה ה'לייק' מבטא התעניינות אמיתית ומגלה שאתה באמת משמעותי עבור אנשים? זו שאלה טובה. אלו חלקים באישיות של האדם זוכים להבלטה בעולם השטחי של האינסטגרם והטיקטוק? זו גם שאלה שראוי לתת עליה את הדעת. מכל מקום מאות מיליוני אנשים בעולם עסוקים בליקוט אובססיבי של תשומת לב דיגיטאלית, כדי לענות על צורך נפשי בסיסי – שיראו אותי, שארגיש שאני חשוב לאנשים.

כל אחד והסיפור שלו

נתקלתי בתופעה הזו מכיוון אחר לפני כעשרים שנה. זכיתי להיות שותף בהקמת הקו החם לנוער 'חברים מקשיבים'. אלפי שאלות של בני נוער החלו לזרום ועבדנו קשה לכתוב לכל אחד תשובה אישית, אלא שאז גילינו שהרבה שאלות חוזרות על עצמן. אחת הבולטות ביניהן הייתה זו: "שלום. אני בן שש עשרה והכרתי מישהי בסניף והיא מאד מוצאת חן בעיניי. מצד אחד, בא לי ממש להיות איתה בקשר ושתהיה לי חברה. מצד שני, אני מתלבט האם זה הזמן הנכון לקשר כזה. מה אתם אומרים?". התלבטנו מה לעשות והחלטנו שכדי לא לבוז זמן יקר בחזרה על עצמנו בכתיבת תשובה דומה לזו שניתנה בעבר, פשוט נצרף קישור אליה.